

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Ιεραρχική Προσφυγή Αρ. 88/2009

Μεταξύ:

A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC COMPANY LTD

Αιτούντων

v.

ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΟΜΕΤΙΟΥ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Ζαχαρίας Τουλούρας, Πρόεδρος
Ανδρέας Χριστοφή, Μέλος
Νίκος Πιπτοκοπίτης, Μέλος
Κυριάκος Συρίμης, Μέλος

Αιτητές:

A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC COMPANY LTD

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Γαστών Χατζηαναστασίου, Δικηγόρο
2. Σταύρο Θεοδοσίου, Εκπρόσωπο αιτούσας εταιρείας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΟΜΕΤΙΟΥ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Ιωάννη Χαπάρη, Δικηγόρο
2. Μιχαήλ Παπαδόπουλο, Δημοτικό Γραμματέα Δήμου Αγίου Δομετίου
3. Χρίστο Αποστόλου, Ασκούμενο Δικηγόρο
4. Μαρία Χρίστου, Δημοτικό Μηχανικό Δήμου Αγίου Δομετίου

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 11 Δεκεμβρίου, 2009

Α Π Ο Φ Α Σ Η

A. Με την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή με αρ. 88/2009 η εταιρεία A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC COMPANY LTD (στο εξής Αιτητές), στρέφεται κατά της απόφασης του Δήμου Αγίου Δομετίου (στο εξής Αναθέτουσα Αρχή), να απορρίψει την προσφορά της και να κατακυρώσει το Διαγωνισμό με αρ. Π.9/2009 για την «Ασφαλτόστρωση Διαφόρων Δρόμων στο Δήμο Αγίου Δομετίου» σε άλλο προσφοροδότη, την εταιρεία NEMESIS ASPHALT CO. LTD (στο εξής επιτυχούσα).

B. ΓΕΓΟΝΟΤΑ:

1. Ο Διαγωνισμός δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας την 3.7.2009.

2. Ακολουθήθηκε η ανοικτή διαδικασία με κριτήριο ανάθεσης τη χαμηλότερη τιμή για την εντός προδιαγραφών προσφορά και με τελευταία ημερομηνία υποβολής προσφορών την 31.8.2009.

3. Στις 10.9.2009 η Επιτροπή Προσφορών με την έκθεση αξιολόγησης της εισηγήθηκε την κατακύρωση της προσφοράς στους Αιτητές (στο χαμηλότερο προσφοροδότη).

4. Στις 17.9.2009 το Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε να κατακυρώσει την προσφορά στους Αιτητές με τη χαμηλότερη υποβληθείσα συνολική τιμή €231.200,46 συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ υπό την προϋπόθεση ότι η γραπτή γνωμάτευση του Νομικού Συμβούλου της Αναθέτουσας Αρχής θα ερμήνευε ότι η υποβληθείσα προσφορά των Αιτητών συνάδει με τους ορισμούς του όρου 4.5.6. σελίδα 21 των όρων του Διαγωνισμού. Σε αντίθετη περίπτωση θα θεωρείτο άκυρη και θα κατακυρώνετο η προσφορά στην επιτυχούσα με συνολική τιμή €235.408,63 συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ ως προσφοροδότη με τη χαμηλότερη παραμένουσα συνολική τιμή.

5. Η Αναθέτουσα Αρχή με υπηρεσιακό σημείωμα ημερ. 18.9.2009 ζήτησε νομική γνωμάτευση επί του πιο πάνω θέματος από το Νομικό της Σύμβουλο. Ο τελευταίος με

επιστολή του ημερ. 21.9.2009 ανέφερε ότι η προσφορά των Αιτητών δεν ήταν έγκυρη επειδή κατά την άποψή του η προσφορά δεν ήταν βιβλιοδετημένη κατά παράβαση το όρου 4.5.6. του Διαγωνισμού.

6. Η Αναθέτουσα Αρχή με επιστολή της ημερ. 2.10.2009 η οποία παρελήφθη από τους Αιτητές την 5.10.2009 τους πληροφόρησε αναφορικά με την απόφαση της να κατακυρώσει την προσφορά στην επιτυχούσα. Επιπλέον, τους ενημέρωσε ότι η προσφορά τους:

«...δεν έχει επιλεγεί/άκυρώθηκε γιατί δεν υποβλήθηκε σύμφωνα με τον όρο 4.5.6. σελίδα 21 των όρων του διαγωνισμού δηλαδή δεν ήταν όλες οι σελίδες μονογραφημένες από τον εκπρόσωπο σας, ήταν μονογραφημένες μόνο η πρώτη και τελευταία σελίδα γι' αυτό η υποβληθείσα προσφορά σας δεν ήταν σύμφωνα με την ερμηνεία του αναφερόμενου όρου βιβλιοδετημένη, ήταν δεμένη με σπάγκο στην μία άκρη, σφραγισμένη με βουλλοκέρι χωρίς διακριτικό σημάδι σ' αυτό που να αποδεικνύει την σφράγιση από την Εταιρεία σας έτσι που η σφράγιση αυτή δεν αποτελεί βιβλιοδεσία των εγγράφων και η σφράγιση με το βουλλοκέρι μπορεί να ανοιχθεί και να επανατοποθετηθεί με την οποιαδήποτε επέμβαση».

7. Οι Αιτητές με επιστολή τους ημερ.12.10.2009 υπέβαλαν τις αιτιάσεις τους και εξέφρασαν την πρόθεση τους να προσφύγουν ενώπιον της Α.Α.Π.

8. Η Αναθέτουσα Αρχή με επιστολή της ημερ. 15.10.2009 πληροφόρησε τους Αιτητές ότι οι αιτιάσεις τους απορρίπτονται.

9. Οι Αιτητές στις 23.10.2009 καταχώρησαν την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή.

Γ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΙΤΗΤΩΝ

Κατά την ενώπιον μας διαδικασία οι Αιτητές ζήτησαν την ακύρωση της απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής για τους ακόλουθους λόγους:

1. Οι Αιτητές ισχυρίστηκαν ότι ο λόγος απόρριψης της προσφοράς τους συνιστούσε πλάνη περί τα πράγματα και έγινε κατά παράβαση του άρθρου 46 του Ν.158(Ι)/1999. Η υποβληθείσα προσφορά τους ήταν βιβλιοδετημένη, εφόσον ήταν δεμένη με σπάγκο στη μία άκρη και σφραγισμένη με βουλλοκέρι. Επιπλέον, είχαν μονογραφηθεί η πρώτη και η

τελευταία σελίδα της προσφοράς τους, όλες οι σελίδες της ήταν σφραγισμένες με σφραγίδα της εταιρείας τους και όπου υπήρχε συμπλήρωμα ήταν υπογεγραμμένο από τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο τους. Προς υποστήριξη του ισχυρισμού τους παρέπεμψαν στο ερμηνευτικό λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Γ. Μπαμπινιώτη σημειώνοντας, μεταξύ άλλων, ότι το βουλλοκέρι χρησιμοποιείται για το σφράγισμα εγγράφων και επιστολών. Επιπρόσθετα, παραπέμποντας στο ίδιο ανέφεραν ότι βιβλιοδεσία σημαίνει η συρραφή των φύλλων χειρογράφου ή εντύπου και η ένωση τους με προστατευτικό κάλυμμα ώστε να πάρουν την μορφή βιβλίου ή άλλου εντύπου και ότι συνώνυμο της βιβλιοδεσίας είναι το δέσιμο.

Ανέφεραν, ότι η προσφορά τους είχε δεθεί με τέτοιο τρόπο που θεωρείται ως βιβλιοδετημένη με τρόπο κατά τον οποίο δεν θα μπορούσε ο οποιοσδήποτε να επέμβει στην εν λόγω προσφορά.

2. Οι Αιτητές, επίσης, υποστήριξαν ότι η προσφορά της επιτυχούσας ήταν εκτός προδιαγραφών, καθότι δεν συμμορφώθηκε με τις πρόνοιες του όρου 2.3.5.6 των όρων του Διαγωνισμού, αφού παρέλειψε να υποβάλει με την προσφορά της τα εξής:

- (i) πλήρες βιογραφικό σημείωμα του υπαλλήλου ή υπαλλήλων που η επιτυχούσα καθορίζει ως «Τεχνικό Διευθυντή»,
- (ii) κατάλογο των έργων που εκτελέστηκαν την τελευταία πενταετία, συνοδευόμενο από τα πιστοποιητικά καλής εκτέλεσης τα οποία θα αναφέρουν την αξία, το χρόνο, τη φύση και τον τόπο εκτέλεσης των έργων, με αποτέλεσμα αυτή η παράλειψη να επιφέρει και παραβίαση του όρου 2.4.1(i) των όρων του Διαγωνισμού,
- (iii) δήλωση για τον ιδιόκτητο μηχανικό εξοπλισμό της,
- (iv) δήλωση για το μέσο ετήσιο εργατοϋπαλληλικό δυναμικό, για τον αριθμό των στελεχών της κατά την τελευταία διετία και την τεχνική στελέχωση της.

Επομένως, όπως οι Αιτητές ισχυρίστηκαν, η υποβολή μη νομότυπης και εντός της έννοιας των όρων του Διαγωνισμού προσφοράς έγινε κατά παράβαση του όρου 4.6.1. Πρόσθετα, οι Αιτητές με παραδείγματα ανέφεραν ισχυριζόμενες παραλείψεις της προσφοράς της επιτυχούσας.

3. Οι Αιτητές προέβαλαν ισχυρισμούς περί αναιτιολόγητης απόφασης της Επιτροπής Προσφορών, ότι η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής λήφθηκε χωρίς έρευνα λόγω των πιο πάνω παραλείψεων της προσφοράς της επιτυχούσας και σε παραβίαση των αρχών της χρηστής διοίκησης. Επιπλέον, ανέφεραν ότι και στην περίπτωση κατά την οποία η υποβληθείσα προσφορά των Αιτητών δεν ήταν βιβλιοδετημένη δεν θα έπρεπε να απορριφθεί καθότι επρόκειτο για επουσιώδη όρο του Διαγωνισμού.

Δ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Κατά την ενώπιον μας διαδικασία η Αναθέτουσα Αρχή αντικρούοντας τους λόγους ακύρωσης της απόφασής της που έθεσαν οι Αιτητές υποστήριξε τα ακόλουθα:

Η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι η Α.Α.Π. δεν έχει αρμοδιότητα να εξετάσει την εγκυρότητα της προσφοράς της επιτυχούσας, καθότι η προσφορά των Αιτητών ήταν άκυρη. Η απόρριψη της προσφοράς των Αιτητών οφείλεται σε δικό τους λάθος εφόσον δεν συμμορφώθηκαν με τον όρο 4.5.6 των εγγράφων του Διαγωνισμού ο οποίος προνοεί τα εξής:

«Κάθε σελίδα του ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ θα πρέπει να είναι μονογραμμένη από τον Εκπρόσωπο του Προσφέροντος. Σε περιπτώσεις βιβλιοδετημένων στοιχείων μπορεί να μονογραφηθεί μόνο η πρώτη και η τελευταία σελίδα.»

Ισχυρίστηκε ότι, παρόλο που δεν υπήρξε ασύγγνωστη επέμβαση στην προσφορά των Αιτητών η χρήση του σπάγκου με το βουλλοκέρι δεν αποτελεί βιβλιοδεσία των εγγράφων της προσφοράς παραπέμποντας σχετικά στο ερμηνευτικό λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Γ. Μπαμπινιώτη και ερμηνεύοντας την λέξη «βιβλιοδεσία». Ο εν λόγω όρος ήταν ουσιώδης όρος του Διαγωνισμού που αποσκοπούσε στο να διαφυλάξει την εγκυρότητα της προσφοράς. Ο σκοπός του όρου αυτού ήταν καθοριστικής σημασίας για την Αναθέτουσα Αρχή τόσο για την λήψη της απόφασης όσο και κατά πόσον θα κατακυρώσει ή όχι την προσφορά.

Επιπλέον, η Αναθέτουσα Αρχή ανέφερε ότι το βουλλοκέρι στην προκειμένη περίπτωση δεν έφερε κάποιο διακριτικό σημάδι της εταιρείας των Αιτητών ούτως ώστε να λεχθεί ότι ήταν κάτι το οποίο ανήκε αποκλειστικά στην εταιρεία. Ήταν μια επικάλυψη του σπάγκου με κερί χωρίς οποιοδήποτε διακριτικό σημείο η οποία επικάλυψη θα μπορούσε εύκολα να

παραβιαστεί, όπως μπορεί εύκολα να τοποθετηθεί και η σφραγίδα της εταιρείας σε κάθε σελίδα της προσφοράς. Αυτό αποτελεί ακόμη ένα λόγο γιατί ο εν λόγω όρος είναι ουσιώδης, ακριβώς για να υπάρχει αντικειμενικότητα μεταξύ όλων των προσφορών ώστε να μην υπάρχει καμία αμφιβολία για προσπάθεια επηρεασμού της απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής.

Ε. Αφού ακούσαμε τις θέσεις των δύο πλευρών και μελετήσαμε τα σχετικά έγγραφα του Διοικητικού Φακέλου καταλήγουμε στα ακόλουθα:

Η Αναθέτουσα Αρχή μετά από νομική γνωμάτευση που έλαβε από το Νομικό της Σύμβουλο αποφάσισε όπως απορρίψει την προσφορά των Αιτητών και κατακυρώσει την προσφορά στον προσφοροδότη με την αμέσως χαμηλότερη τιμή εντός προδιαγραφών, σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών ημερ.17.9.2009. Η προσφορά των Αιτητών απορρίφθηκε, διότι δεν πληρούσε τον όρο 4.5.6 των Εγγράφων του Διαγωνισμού ο οποίος προνοεί ότι:

«Κάθε σελίδα του ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ θα πρέπει να είναι μονογραμμένη από τον Εκπρόσωπο του Προσφέροντος. Σε περιπτώσεις βιβλιοδετημένων στοιχείων μπορεί να μονογραφηθεί μόνο η πρώτη και η τελευταία σελίδα.»

Οι Αιτητές ισχυρίζονται ότι η προσφορά τους ικανοποιούσε τις πρόνοιες του πιο πάνω όρου εφόσον η προσφορά τους ήταν δεμένη με σπάγκο από την μία άκρη στην άλλη και σφραγισμένη με βουλλοκέρι, η πρώτη και τελευταία σελίδα της προσφοράς ήταν μονογραφημένες, η κάθε σελίδα της προσφοράς ήταν σφραγισμένη με σφραγίδα της εταιρείας και κάποια έντυπα που συμπληρώθηκαν ήταν επίσης υπογεγραμμένα από τον εκπρόσωπο της εταιρείας.

Δεν συμφωνούμε με τον εν λόγω ισχυρισμό των Αιτητών ότι η προσφορά τους ικανοποιούσε τις πρόνοιες του πιο πάνω όρου. Όπως έχει αναφερθεί από τους ίδιους τους Αιτητές και από την Αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με το ερμηνευτικό λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Γ. Μπαμπινιώτη, «βιβλιοδεσία» σημαίνει τη συρραφή των φύλλων χειρογράφου ή εντύπου και η ένωση τους με προστατευτικό κάλυμμα (εξώφυλλο) ώστε να πάρουν τη μορφή βιβλίου ή άλλου εντύπου (λ.χ. περιοδικού). Ναι μεν το «δέσιμο» σελίδων είναι συνώνυμο της «βιβλιοδεσίας», αλλά στην παρούσα περίπτωση ο

τρόπος με τον οποίο «έδεσαν» οι Αιτητές την προσφορά τους δεν εμπίπτει στην έννοια αυτή. Επιπρόσθετα, διαπιστώνουμε ότι στην προσφορά των Αιτητών ναι μεν φαίνεται να έχει τοποθετηθεί το ειδικό είδος κεριού που χρησιμοποιείται σε ανάλογες περιπτώσεις χωρίς όμως να υπάρχει ανάγλυφη σφραγίδα της εταιρείας των Αιτητών, με αποτέλεσμα να μπορεί να αφαιρεθεί και να αντικατασταθεί εύκολα από τον οποιοδήποτε.

Περαιτέρω και με δεδομένο ότι η προσφορά των Αιτητών δεν μπορεί να θεωρηθεί ως βιβλιοδετημένη δεν ήταν αρκετή η μονογραφή της πρώτης και τελευταίας σελίδας της προσφοράς τους, αλλά απαιτείτο η μονογράφιση όλων των σελίδων της εν λόγω προσφοράς σύμφωνα με τον όρο 4.5.6 των Εγγράφων του Διαγωνισμού. Εξάλλου εξετάζοντας την προσφορά των Αιτητών παρατηρήσαμε ότι μονογραφήθηκε μόνο το εξώφυλλο και το οπισθόφυλλο της προσφοράς τους. Επιπλέον, θεωρούμε ότι ούτε η σφραγίδα της εταιρείας των Αιτητών σε κάθε σελίδα της προσφοράς τους μπορεί από μόνη της να αντικαταστήσει τη μονογράφιση.

Διαφωνούμε, επίσης, με τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι η παράλειψη τους να συμμορφωθούν με το όρο 4.5.6 δεν θεωρείται ως ουσιώδης παράλειψη. Είμαστε της θέσης ότι η παράλειψη αυτή επηρεάζει την εγκυρότητα της προσφοράς και την ίση μεταχείριση των προσφοροδοτών εφόσον η μη μονογράφιση όλων των σελίδων της προσφοράς τους (αφού δεν είναι βιβλιοδετημένη) εγκυμονεί τον κίνδυνο επέμβασης στην εν λόγω προσφορά που δυνατόν να δώσει δικαίωμα στους Αιτητές να ισχυριστούν ότι υπέβαλαν με την προσφορά τους έγγραφα τα οποία τυχόν να μην είχαν υποβάλει ή σε έγγραφα τα οποία κατ' ισχυρισμό να είχαν υποβάλει, ενώ τα έγγραφα τα οποία είχαν υποβάλει να ήταν διαφορετικά.

Είναι πάγια νομολογημένο ότι προσφορά η οποία δεν πληροί ουσιώδη όρο του Διαγωνισμού, είναι εξ υπαρχής άκυρη και δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εξέτασης (βλ. *Tamassos Tobacco Suppliers and Co v. Δημοκρατίας* (1992) 3 Α.Α.Δ. 60, *Βασίλης Χαράκης και Υιοί Λτδ v. Δημοκρατίας* (Αρ.1) (1994) 3 Α.Α.Δ. 10).

Μετά τα πιο πάνω ευρήματά μας και εφόσον η προσφορά των Αιτητών δεν ανταποκρίθηκε σε ουσιώδη όρο του Διαγωνισμού αυτοί δεν έχουν έννομο συμφέρον να

στρέφονται εναντίον της εγκυρότητας της προσφοράς της επιτυχούσας και έτσι δεν απαιτείται να εξεταστούν οι υπόλοιποι λόγοι ακύρωσης που προέβαλαν οι Αιτητές και σχετίζονται με την προσφορά της επιτυχούσας. Θα το πράτταμε μόνο εάν υπήρχε θέμα άνισης μεταχείρισης μεταξύ των δύο προσφοροδοτών, πράγμα που κρίνουμε ότι δεν υφίσταται. Ως εκ τούτου, αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η Ιεραρχική Προσφυγή 88/2009 απορρίπτεται και η προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής επικυρώνεται.

Δεν επιδικάζονται έξοδα επί της διαδικασίας.